

Edmund Robek

Wprowadzenie

Warszawskie Studia Pastoralne 18, 7-9

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WPROWADZENIE

Kościół naucza, że „aktywność ludzka, jak pochodzi od człowieka, tak też ku niemu się skierowuje (...). Jeżeli się dobrze pojmuje wzrost, jest on wart więcej, aniżeli zewnętrzne bogactwa, jakie można zdobyć (...). Podobnie więcej jest warte to wszystko, co ludzie czynią dla wprowadzenia większej sprawiedliwości, szerszego braterstwa, bardziej ludzkiego uporządkowania dziedziny powiązań społecznych, aniżeli postęp techniczny (...). Stąd normą aktywności ludzkiej jest to, żeby zgodnie z planem Bożym i wolą Bożą odpowiadać prawdziwemu dobru rodzaju ludzkiego i pozwolić człowiekowi na realizowanie i wypełnianie pełnego swojego powołania bądź indywidualnie, bądź społecznie” (II Sobór Watykański, Konstytucja *Gaudium et spes*, 35). W innym miejscu Ojcowie soborowi nauczają, że „porządek (rzeczy) stale trzeba rozwijać, opierać na prawdzie, budować w sprawiedliwości, ożywiać miłością; w wolności zaś powinno się odnajdywać coraz pełniejszą ludzką równowagę. Żeby tego dokonać, trzeba wprowadzić odnowę w sposobie myślenia i szeroko zakrojone przemiany życia społecznego. Duch Boży, który przedziwną opatrnością kieruje biegiem czasu i odnawia oblicze ziemi, pomaga tej ewolucji” (II Sobór Watykański, Konstytucja *Gaudium et spes*, 26).

Ta idea postępu, opartego na wartościach ewangelicznych, pojawia się w artykułach naukowych zamieszczonych

w numerze 18 *Warszawskich Studiów Pastoralnych*. Tym razem wyniki badań naukowych zostały podzielone na trzy kategorie: 1) teologia w praktyce; 2) rodzina, wychowanie duszpasterstwo; 3) Kościół działający. Autorzy naukowych publikacji poszukiwali praktycznych rozwiązań aktualnych problemów Kościoła, ale jednocześnie pokazują niezmienną wartości teorii teologicznej, której podstawowym źródłem jest Objawienie. Publikowane w bieżącym numerze artykuły mają charakter pastoralny i tak jak teologia pastoralna, czyli praktyczna, czerpią z wiary zasady i kryteria działalności duszpasterskiej Kościoła w historii (Jan Paweł II, Adhortacja apostolska *Pastores dabo vobis*, 57).

Jedną z podstawowych wartości ewangelicznych jest bezinteresowna dobroczynność. W życiu społecznym stanowi ona podstawę rozwoju wartości humanistycznych. Natomiast każdy rodzaj skąpstwa staje się przyczyną niedorozwoju moralnego zarówno indywidualnych ludzi, jak i całych społeczeństw. **Należy jednak podkreślić, że** zło nie polega na „mieć” jako takim, ale na takim „posiadaniu”, które nie uwzględnia jakości i uporządkowanej hierarchii posiadanych dóbr, które powinny być podporządkowane „byciu” człowieka i jego prawdziwemu powołaniu. Jan Paweł II nauczał, że rozwój zredukowany do „mieć” obraca się przeciw tym, którym miał służyć (Jan Paweł II, Encyklika *Sollicitudo rei socialis*, 28). W działalności Kościoła i poszczególnych jego członków konieczne jest zatem nieustanne uświadamianie nienaruszalnej godności każdej osoby ludzkiej. Jest to zadanie istotne, centralne i jednoczące dla każdej posługi na rzecz rodziny ludzkiej, do sprawowania której Kościół jest powołany. Pośród wszystkich stworzeń tylko człowiek jest „osobą”, podmiotem świadomym i wolnym i właśnie dlatego stanowi „ośrodek i szczyt” wszystkiego, co istnieje na ziemi (II Sobór Watykański, Konstytucja *Gaudium et spes*, 12).

Badania, prowadzone w teologii praktycznej, mają służyć i Kościołowi, i człowiekowi, a przez niego także światu, w którym żyje na co dzień. Nie jest to zadanie ani łatwe, ani proste. Dlatego każda teologiczna publikacja, mając swoją wartość naukową, jest też zachętą do dyskusji, dialogu, także naukowego sporu czy polemiki, ale zawsze z poszanowaniem pracy naukowej ich Autorów. W tym miejscu pragnę podziękować wszystkim Autorom za trud przygotowania artykułów naukowych do tego numeru i jednocześnie zachęcić i zaprosić kolejnych teologów do podjęcia współpracy z Redakcją *Warszawskich Studiów Pastoralnych*.